

Een beeld van een actrice die recht in de camera kijkt. Ja, dat werkt altijd! Maar dan vooral symbolisch, verhalend, reflectief. Niet als beeld op zich.

Voor *HMA of Hiroshima mon amour* (Stichting Toneelschuur producties, Kunsten-FestivaldesArts, Holland Festival, 1996) heb ik eerst met Guy over de opstelling van de video gepraat en dan de video gemaakt, maar de afspraak was dat mijn medewerking daar ophield. De verdere uitwerking is volledig door de technici van de Toneelschuur en Ana Torfs, die meewerkte als kostuum- en decorontwerpster, gebeurd. Ik vond het uiteindelijke resultaat een veel te koude boel. Over *Angels in America* (ro theater, 1995) was ik niet onverdeeld positief, maar uiteindelijk is mijn aandeel – na een stevig gevecht met de lichtontwerper, om het beeld sterk genoeg te krijgen – toch tot zijn recht gekomen.

Over *Onder het melkwoud* (ro theater, 1997), de laatste regie van Guy voor hij directeur van het ro theater werd, was ik heel tevreden.

Daar heb ik van meet af aan gezegd: 'Guy, we moeten bij onze dromen blijven. We mogen ons niet laten doen door de techniek en de geplogenheden van het theater, en ook niet door de acteurs.' Guy had de neiging om op voorhand te zeggen: 'Dat willen de acteurs niet.' Ik verweet hem dat hij de acteurs als kinderen behandelde. Een acteur kan ook wel verstaan dat hij *naast* de spot moet gaan staan in plaats van *in* de spot, maar je moet hem uitleggen waarom. Over zulke dingen hebben we veel discussies gehad, en ik heb het gevoel dat juist door die discussies die voorstelling tot haar goede eindresultaat is gekomen.

De laatste voorstelling die ik samen met Guy gemaakt heb, *De Sleutel*, was tegelijkertijd zijn eerste productie als directeur van het ro theater. De samenwerking verliep moeilijk en ik vond het een slechte voorstelling. Deze productie was heel belangrijk voor zijn carrière en hij moest heel die ploeg bij elkaar houden. Ik ga recht door zee maar Guy probeert iedereen voortdurend gerust te stellen. Onder-

tussen werd ik tijdens het productieproces als artistiek medewerker aan de kant geschoven.

De samenwerking met Theu Boermans in *Gilgamesh* (Burgtheater Wenen, 2002) is ook faliekant afgelopen. Helemaal in het begin word je erbij gehaald om mee te brainstormen. Ik ben een paar keer naar Amsterdam gereisd en heb mee de tekst doorploegd. Je legt daar een heleboel eieren. Je geeft een idee, maar de uiteindelijke uitwerking van dat idee maakt het idee kapot. Video wordt als gimmick gebruikt in plaats van het als een volwaardig medium in het spel in te kapselen. In Wenen heeft men na de première scènes geschraapt, waardoor er ook stukken video moesten wegvallen. Daarover heeft men mij niet eens geraadpleegd!

Buiten de lijntjes kleuren

Ik vind dat de individuele kunsten in het theater worden gerecupereerd of geciteerd. Ikzelf heb in elk geval nooit een evenwaardige positie gehad in het theater. De dingen die ik zelf maak, beschouw ik dan weer niet echt als

Videolepsia WALTER VERDIN (1993) FOTO DIRK LEUNIS

